

Tarih: 20.10.2011

Sayı: 2011/483

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- Türkiye'nin su kaynaklarının kullanımı ve korunması için alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi,
 - Bugüne kadar alınmış tedbirlerin ve su yönetimi politikalarının gözden geçirilmesi,
 - Büyükşehirlerin su ihtiyacının güvenli ve sağlıklı bir şekilde karşılanması için alınması gerekli tedbirlerin belirlenmesi,
- amacıyla Anayasanın 98 inci İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

① Mehmet Sander
Mersin M.V.

Ali Uzun
Aydın M.V.

Mehmet ERDOĞAN
Muğla M.V.

Enver ERDEM
Elazığ M.V.

Prof. Dr. Acımışık
Kütahya M.V.

Ali Öz
Mersin M.V.

Prof. Dr. Zühre Tok
Ankara M.V.

Zühre

Seyfettin Yılmaz
Adana M.V.

Yusuf Halacoglu
Kayseri M.V.

Lütfi Özalp
(Mansur)

Mustafa KALAYCI
Konya M.V.

Mehmet Çiğdem
Antalya M.V.

Kemal Yılmaz
Aydın M.V.

D. Ali Torun
İst. M.V.

Ölçay Öztaş
Erz. M. Velin

Celal Adan
İst. M.V.

Emirhan Akdoğan
Diyarbakır M.V.

Mesut Deveci
Karaman M.V.

Ediyan Akay
Mansur M.V.

Atilla Kaya
İst. M.V.

GEREKÇE

Türkiye, son kırk yılda yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının %50'sini kaybetmiştir. Bir yandan ülke nüfusu artarken diğer taraftan da bireylerin su kullanım miktarı artmaktadır. Nüfusun 80 milyona ulaştığında Türkiye'de kişi başına kullanılabilir su miktarı yılda 1100 m3 olacaktır. Bu su miktarı ile ülkemiz su fakiri bir ülke durumuna düşürecektir.

Türkiye'de suyun %72'si tarımda, %18'i evlerde ve %10'u da sanayide kullanılmaktadır. Yapılan hesaplara göre tarım, sanayi ve günlük yaşam alanlarındaki kullanım miktarı 2030'lu yıllarda bu günün %260 fazlası olacağı öngörülmektedir.

Türkiye'nin su rezervlerini hızla tüketen temel faktör olarak küresel ısınma ve kuraklık gösterilse de esas sebep olarak su kaynaklarımızın yanlış bir şekilde kullanılması ve yönetilmiş olmasıdır.

Su kaynaklarımızın kullanımı ve korunmasından birinci derecede sorumlu olan kurum ve kuruluşlarımızın yöneticileri, bu gün ulaşılan sonucu şu sebeplere bağlayarak izah etmeye çalışıyorlar:

- Şehir içme suyu şebekelerinde yüzde 50 - yüzde 70'lik kaçaklar bulunmaktadır,
- Tarım ve sanayi kesiminde yeraltı suyu kullanımının çok yaygın ve bilinçsiz olduğu, bu sebeple yeraltı su kaynaklarının hızla azalmakta olduğu,
- DSİ'nin sulama modelinin ve takip edilen politikaların yanlış olduğu,
- Kurumsal düzenlemelerin yetersizliği,
- Başta Ankara olmak üzere büyük kentlerimizde içme suyu konusunda ileriye dönük projelerin yeterince ve zamanında geliştirilemediği için ciddi sıkıntıların olacağı,
- Bunun yanında bu hususların çeşitli araştırma ve çalışmalara konu olduğu, çeşitli tedbirler önerildiği de bilinmekte, bunlar basınımda yer almaktadır.

Bu tespit ve açıklamalara rağmen bu konularda genelgeler ve beyanatlar yayınlanması dışında etkin tedbirler alındığına ilişkin somut adımlara rastlanmamıştır.

Yerel yönetimlerin bu konularda yönlendirildiğine ve ortak yatırım projeleri geliştirildiğine dair bir emare de mevcut değildir.

Türkiye'nin Başkenti Ankara'da ileriye dönük "Ankara Su Temini Projesi" uygulanmamış, aksine kısıtlı su kaynaklarının hızla tükenmesine yol açan uygulamalar içinde olunmuştur. Bunun sonucunda su kaynağı tükenen Ankara için Kızılırmak nehrinden su getirilmesi uygulamasına başlanmış, ancak bu suyun sağlıklı olup olmadığı, sudaki sülfat oranı ve Sivas, Kayseri, Nevşehir ve Kırşehir'deki kentsel ve endüstriyel atıkların Kızılırmak suyuna arıtılmadan verildiği basında yoğun tartışmaların konusu haline gelmiştir. Büyükşehir Belediye Başkanı bu iddiaları doğrular mahiyette Kızılırmak suyunu mevcut suyla paçal edilerek Ankara'ya verileceğini söylemiştir. Öte yandan özellikle Ankara'ya su temini konusunda merkezi yönetim ve yerel yönetim arasında tartışmalar ve anlaşmazlıklar derin bir koordinasyonsuzluğu ortaya koymuştur.

Diğer yandan, su kaynaklarının yönetimi açısından ülkemizde sorun bulunmadığı, sorunun sadece kuraklıktan kaynaklandığı konusunda da kamuoyunda yanlış bir kanaat oluşturulmaktadır. Ülkemizin bir yılda ortalama su akış ve yenilenebilir su miktarları, kişi başına düşen kullanılabilir su potansiyeli gibi çeşitli kaynaklarda farklı rakamlar telaffuz edilmektedir. Bununla birlikte ortak nokta ülkemizin su varlığı bakımından zengin olmayan ülkeler arasında olduğudur. Bu husus, başlı başına su kaynaklarımızın korunması ve kullanımı konusunda etkin tedbirler alınması üzerinde hassasiyetle durulması gereğini ortaya

çıkarmaktadır.

Nitekim konunun önemine binaen yüce Meclisimizde de iklim ısınmasının neden olduğu sorunlar ile su kaynaklarımızın kullanımı ve korunmasıyla ilgili konuları da kapsayan iki araştırma komisyonu kurulmuştur. Ancak Komisyon Raporları TBMM Genel Kurulunda görüşülememiştir.

Söz konusu Meclis Araştırma Komisyonlarında yer alan öneriler dâhil su kaynaklarının kullanımı ve korunması için alınması gereken tedbirleri tespit etmek ve bugüne kadar alınmış tedbirleri ve Türkiye'nin su yönetimi politikalarını gözden geçirmek, Büyükşehirlerin su ihtiyacının karşılanması için alınması gerekli tedbirler ile Ankara'da yaşanan su sorunu ve kesintilerinin sebeplerini, sorumlularını ve çözüm önerilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasının faydalı olacağı kanaatindeyiz.